

men Samfundet er ikke tjent med, at der ikke bliver tilbørlig Tilgang af særlig egnede Folk til de videnskabelige Stillinger, og jeg for mit Vedkommende vil derfor hævde, at Lønnen for disse Stillinger maa sættes op, ellers faar vi ikke de Folk til det videnskabelige Arbejde, som intet Samfund kan undvære. Ogsaa Professorløningerne er smaa, men de er dog noget større.

I det hele taget maa Lønningerne til Videnskabsmænd højere op. Museumsinspektører, Amanuenser ved Museerne — lad os ikke glemme Amanuenser, de kommer stadig igen — har ogsaa en ret beskedent Løn. Faste videnskabelige Assistenten, Prosektorer og Bibliotekarere lønnes med 2 880 Kr., stigende hvert 3die Aar indtil 4 680 Kr. Disse Mennesker er naturligvis ikke færdige Videnskabsmænd alle sammen, men der er lovende unge Mennesker blandt dem, og man skal først og fremmest hjælpe den dygtige Ungdom frem. Jeg beklager derfor, at man ikke byder den studerede Ungdom bedre Vilkaar. Jeg forudser nemlig, at hvis man ikke gør det, vil den private Virksomhed sluge Aandsarbejderne her i Landet, de Folk, der vil gøre en virkelig Indsats i det aandelige Arbejde, og det er Staten og Samfundet aldeles ikke tjente med.

I det hele taget forekommer det mig, at Lønssystemet lider af den Fejl, at Begyndelsesløningerne er alt for smaa. Jeg har ikke noget imod, at en ældre Arbejder, baade den legemlige og den aandelige Arbejder, faar nogenlunde ordentlig Løn, men først og fremmest maa Begyndelseslønnen være tilfredsstillende. Ogsaa de unge Arbejdere skal have en ordentlig Løn. Det kan ikke hjælpe, man giver noget til Folk, der ikke kan tygge længere; de skal have det, medens de kan tygge. Højere Begyndelsesløn og færre Tillæg vilde være at anbefale, ellers gaar de unge ind i det private Arbejde. Nu glæder det mig ganske vist, at der i Lovforslaget sættes Grænser for, hvad Statens Tjenestemænd kan paatage sig af privat Arbejde, og at de skal indhente Ministerens Tilladelse; men hvis de unge ikke faar en ordentlig Løn, vil Ministeren jo i Kraft af sin Samvittighedsfuldhed give Tilladelse til, at de tager privat Arbejde, og det burde ikke finde Sted; vi burde helt bort fra privat Arbejde for Statsfunktionærer. De skal have en ordentlig Løn, saa at de kan passe deres Arbejde fuldt ud og gaa op i det uden at dele sig. Det er en Ulykke, at der i Ministerierne, i Statens

Centraladministration, sidder Folk med store private Lønninger, ja, selv de højeste Embedsmænd i Finansministeriet sidder med ganske fænomenale private Lønninger, som disse Tjenestemænd aldrig burde have. De har en stærkere Interesse i deres private Virksomhed end i Statens Tjeneste, hvis man skal se paa det økonomisk. Dette bør man komme bort fra. Tjenestemændene bør lønnes saaledes, at de ikke behøver at dele deres Arbejdskraft paa flere forskellige Steder. Enhver maa have en Livsgerning, som er hans, og som han helt og holdent ofrer sig for. Er det ikke Tilfældet, virker det ødelæggende baade for ham selv og for det Samfund, som lønner ham saa daarligt, at han er nødt til at dele sig.

Jeg henstiller derfor til det kommende Udvalg at tage saa meget Hensyn til, hvad jeg her har sagt, som det er muligt, og navnlig vil jeg bede det sørge for at faa Begyndelsesløningerne sat op, selv om Slutløningerne skulde blive lavere, saa at den Ungdom, der staar i sin fejreste Kraft, kan blive lønnet saaledes, at den kan ofre sig helt i Statens Tjeneste.

Axel Møller: Jeg vil gerne takke det ærede Medlem fra Esbjerg (Sundbo) for den Tale, han holdt, og i hvilken han ogsaa berørte Professorernes Stilling. Jeg har med stor Interesse hørt hans Udtalelser, og jeg finder, at det i mange Retninger var en god, konservativ Tale, det ærede Medlem holdt. Jeg takker først for Udtalelserne om Professorerne og ogsaa for Udtalelserne om Fremmedordene; der har det ærede Medlem mig til Forbundsfaelle. Skulde jeg være slem til at bruge Fremmedord her fra Talerstolen, er det mod mit Vidende.

Ganske særlig vil jeg dog takke det ærede Medlem for hans Udtalelser om, at vi maa tage under alvorlig Overvejelse at gøre noget for de Tjenestemænd, der er Familieforsørgere. Jeg mener, det er et Retfærdighedskrav og et Samfundskrav af allerstørste Betydning. Det kan ikke blive ved at gaa paa den Maade, det nu gaar, medmindre man da ønsker, at vi her skal have det franske System med to Børn eller eet Barn, eller maaske at Ægteskabet og Familielivet i den gamle Skikkelse afløses af løse Forbindelser, og jeg haaber, jeg maa have det ærede Medlem fra Esbjerg til Forbundsfaelle, naar jeg siger, at dette er en Udvikling, som vi paa ethvert Punkt maa bekæmpe. Der er kun ført eet virkeligt Argument i Mar-